

REFERAT kontaktforum psykiatriområdet d. 13-09-2017

Mødedato Onsdag d. 13. september 2017 kl. 11:00

Mødested mødelokale F7, stuen, Regionshuset, Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse om nedbringelse af tvang i psykiatrien i Region Midtjylland.....	3
Godkendelse af referat fra sidste møde.....	4
Placering af de nye særlige pladser i psykiatrien.....	5
Forslag til revidering af vedtægterne for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet.....	8
Gensidig orientering.....	9

Punkt 1: Temadrøftelse om nedbringelse af tvang i psykiatrien i Region Midtjylland

1-00-2-09

Sagsfremstilling

Region Midtjylland og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse indgik i 2014 en partnerskabsaftale om nedbringelse af tvangsanvendelse i psykiatrien.

Der vedlægges de to årlige statusopgørelser for 2016 vedrørende arbejdet med nedbringelse af tvang:

- "Monitorering af tvang", der er Sundhedsstyrelsens årlige kommentering af udviklingen i anvendelsen af tvang i regionerne, herunder opfyldelse af målsætningerne under partnerskabet.
- "Status på partnerskabsaftale om tvang i psykiatrien 2016", der er en obligatorisk status, Region Midtjylland udarbejder og indsender til Ministeriet for Sundhed og forebyggelse - den forelægges for den nationale Task Force.

I forbindelse med indgåelsen af partnerskabsaftalen afholder det regionale kontaktforum vedrørende psykiatriområdet årligt en temadrøftelse om nedbringelse af tvang i psykiatrien i Region Midtjylland med det formål at give kontaktforum lejlighed til at være med til at kvalificere indsatsen for at nedbringe anvendelsen af tvang i psykiatrien i Region Midtjylland.

Temadrøftelsen i år har følgende program:

- Velkomst ved formand for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet, regionsrådsmedlem Henrik Gottlieb Hansen.
- Status og nye initiativer i forhold til nedbringelse af tvang i Region Midtjylland ved sygeplejefaglig direktør Claus Graversen.
- Tvang og inddragelse set fra et brugerperspektiv ved Sofie Bach Kristiansen, der er En-af-os ambassadørerne.
- Debat i forummet.

Der er afsat én time til temadrøftelsen.

Beslutning

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet afholdt den årlige temadrøftelse om nedbringelse af tvang i psykiatrien i Region Midtjylland.

Sygeplejefaglig direktør Claus Lassen Graversen, Psykiatri og Social, orienterede indledningsvis om status på brugen af tvang i Region Midtjylland og om de igangværende og planlagte initiativer til styrkelse af indsatsen i regionen.

Herefter gav Sofie Bach Kristiansen, der er En-af-os ambassadørerne, et oplæg om tvang, herunder særligt bæltefikseringer og inddragelse i psykiatrien set fra et brugerperspektiv.

Sofie Bach Kristiansen pegede blandt andet på vigtigheden af, at der på forhånd er talt med patienten om, hvad der kan sættes i stedet for tvang og om, hvordan tvang, hvis det er nødvendigt, bedst kan finde sted – såkaldte forhåndstilkendegivelser.

Der var herefter en debat i kontaktforum om en række af de udfordringer og dilemmaer, der er ved at anvende tvang. Her blev det blandt andet nævnt, at det er vigtigt, at personale i både somatikken og psykiatrien har kendskab til patienternes forhåndstilkendegivelser, og der blev nævnt forskellige metoder til at sikre dette.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Sundhedsstyrelsens rapport 2016

Status på partnerskabsaftale om tvang i psykiatrien 2016

Punkt 2: Godkendelse af referat fra sidste møde

1-00-2-09

Resume

Godkendelse af referat fra mødet den 23. juni 2017 i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet.

Det indstilles,

at referatet godkendes.

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra mødet den 23. juni 2017 i det regionale kontaktforum på psykiatriområdet.

Beslutning

Referatet blev godkendt.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Referat fra mødet den 23. juni 2017

Punkt 3: Placering af de nye særlige pladser i psykiatrien

1-00-2-09

Resume

Den 2. juni 2017 blev lovforslaget vedrørende etablering af særlige pladser i psykiatrien vedtaget. Regionsrådet har i august 2017 vedtaget etablering af 21 midlertidige pladser og skal i september 2017 tage stilling til den permanente placering af pladserne i Region Midtjylland.

Det indstilles,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 2. juni 2017 blev lovforslaget om oprettelse af særlige pladser i psykiatrien vedtaget med ikrafttrædelse den 15. juli 2017. Med udgangspunkt i loven skal der stiles efter at oprette 150 særlige pladser på psykiatriske afdelinger i hele landet, heraf de 32 pladser i Region Midtjylland. En forudsætning i loven er, at pladserne skal etableres i eksisterende kapacitet i sygehusregi og stå klar primo 2018.

Målgruppen for de særlige pladser er en mindre gruppe af særligt udsatte patienter med svære psykiske lidelser og udadreagerende adfærd. Disse særligt udsatte patienter har samtidig været indlagt gentagne gange i psykiatrien, haft afbrudte behandlingsforløb og har ofte et misbrug og/eller dom til behandling. Opholdet sker på baggrund af en visitation, er frivilligt og forventes at have en varighed på mellem tre og seks måneder. Handlekommunen har ansvaret for visitation efter vejledende indstilling fra et visitationsforum, som er tværfagligt og tværsektorielt sammensat og forankret i regionen.

Formålet med pladserne er at tilbyde en intensiv og helhedsorienteret behandlings- og rehabiliteringsindsats med henblik på at stabilisere patientens helbred. Ydermere er formålet også at nedbringe antallet af voldsepisoder og konflikter, at opnå bedre sikkerhed for andre patienter og medarbejdere samt at forebygge anvendelsen af tvang overfor målgruppen. Pladserne skal rumme både psykiatrisk behandling, en socialfaglig/rehabiliterende indsats, en frivillig misbrugsbehandling samt forskellige dagsaktiviteter som fx motion og mestring af hverdagen. Der kan anvendes tvang inden for de eksisterende rammer i psykiatriloven – dog undtagen tvangsendlæggelse.

I loven fremgår det, at der skal stå et antal særlige pladser klar primo 2018, og at det skal ske indenfor eksisterende kapacitet i sygehusregi. Psykiatrien i Region Midtjylland har ikke ledige sengeafsnit. Det er derfor nødvendigt at skabe ledig kapacitet gennem en intern omrokering af afsnit og funktioner. En gennemgang af de eksisterende psykiatriske afdelingers bygningskapacitet har vist, at det ikke er muligt at pege på en permanent løsning for etablering af 32 nye særlige pladser, som kan stå klar primo 2018. Det er derfor nødvendigt at operere med henholdsvis en kortsigtet og en permanent løsning for placeringen.

Placering på kort sigt

Regionsrådet har på sit møde den 23. august 2017 besluttet, at der på kort sigt etableres 21 nye særlige pladser med opstart primo 2018, som følgende:

- Et afsnit på 14 særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt, Viborg:
Der frigives 14 særlige pladser ved en intern omrokering i Regionspsykiatrien Midt. Regionspsykiatrien Midt har midlertidigt placeret et sengeafsnit i Sønderparken 21, mens lokalerne i bygningen, hvor de øvrige sengeafsnit er placeret, er blevet renoveret. Løsningen er, at den midlertidige placering fastholdes, og kapaciteten anvendes i stedet til etablering af 14 særlige pladser.
- En midlertidig placering af syv særlige pladser i Aarhus Universitetshospital Risskov:
Der skabes syv nye særlige pladser ved mindre anlægsmæssige tilpasninger i eksisterende sengeafsnit i Aarhus Universitetshospital Risskov. Disse opretholdes indtil nedlukningen af Aarhus Universitetshospital Risskov i 4. kvartal 2018.

For begge placeringer gælder, at pladserne etableres som to afsnit med organisatorisk og ledelsesmæssig reference til henholdsvis afdelingsledelsen i Regionspsykiatrien Midt og afdelingsledelsen i Afdeling P, Aarhus Universitetshospital Risskov.

Administrationens forslag til permanent løsning

Administrationen har udarbejdet et forslag til en permanent placering af 30 særlige pladser. Administrationen arbejder videre med placeringen af de resterende to særlige pladser. Med udgangspunkt i befolkningsgrundlaget

indeholder forslaget en fordeling med 14 pladser i den midt/vestlige del af regionen og 16 pladser i den østlige på følgende måde:

Midt/Vest placering

- Fastholdelse af placeringen af de 14 særlige pladser i Regionspsykiatrien Midt, Viborg, enten ved permanent anvendelse af Søndersøparken 21 eller BUC's bygning i Søndersøparken.

Øst placering

- Ændring af 16-sengsafsnit på Psykiatrisk Center i Skejby, som oprindeligt skulle have været et lav-intensivt sengeafsnit til 16 særlige pladser i forbindelse med ibrugtagningen i efteråret 2018.
- Harmonisering af optageområdet for Regionspsykiatrien Randers, hvilket indebærer 12 ekstra senge i Regionspsykiatrien Randers, som overføres fra Aarhus Universitetshospital Risskov i forbindelse med nedlukningen af Aarhus Universitetshospital Risskov.
- Flytning af 6-8 lav-intensive sengepladser til et fælles tilbud med Aarhus Kommune (Borgernes Psykiatrihus).

Administrationens forslag til den permanente løsning er beskrevet mere uddybende i vedlagte bilag, der ligeledes redegør for alternative placeringsmodeller. Der gøres opmærksom på, at der fortsat er usikkerhedsmomenter i forhold til placering, dimensionering og udgifter forbundet med den skitserede løsning, hvorfor der arbejdes videre med at kvalificere forslaget frem mod den politiske behandling i september 2017.

Administrationens forslag har været i høring i MED-systemet, ligesom der er indhentet udtalelser fra specialrådene for Voksenpsykiatri og Børne- & Ungepsykiatrien. Forslaget skal efter planen behandles i det politiske system i september 2017.

Den videre proces

I forbindelse med etableringen af de særlige pladser er der i Region Midtjylland nedsat en projektorganisation med en styregruppe samt en koordinationsgruppe, som har til formål at planlægge etableringen og driften af de kommende særlige pladser i Psykiatrien. Projektorganisationen består af repræsentanter fra psykiatrien, det specialiserede socialområde samt kommunerne. Der vil i dette regi blive arbejdet med en konkretisering af Region Midtjyllands tilbud, herunder en nærmere beskrivelse af indholdet af behandlingstilbuddet, oprettelse af visitationsforum, rekruttering og kompetenceudvikling.

I den videre proces vil der være et særligt fokus på de usikkerhedsmomenter, der er i forbindelse med etableringen af de særlige pladser. Det gælder blandt andet i forhold til mulighederne for at kunne rekruttere tilstrækkeligt meget personale med de rette kompetencer.

Ud over ovenstående projektorganisation i Region Midtjylland er der endvidere etableret en tværregional gruppe på psykiatriledelsesniveau og med deltagelse af Danske Regioner, som har til formål så vidt muligt at skabe et ensartet tilbud på tværs af regioner.

Beslutning

Den 2. juni 2017 blev lovforslaget om oprettelse af særlige pladser i psykiatrien vedtaget med ikrafttrædelse den 15. juli 2017. Med udgangspunkt i loven skal der stiles efter at oprette 150 særlige pladser på psykiatriske afdelinger i hele landet, heraf de 32 pladser i Region Midtjylland. En forudsætning i loven er, at pladserne skal etableres i eksisterende kapacitet i sygehusregi og stå klar primo 2018.

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet drøftede en række aspekter i relation til etableringen af de nye særlige pladser, herunder rekruttering og uddannelse af personale til funktionerne samt det nye visitationsforum, der skal etableres til visitering af patienter til de særlige pladser.

Bruger- og pårørenderepræsentanterne påpegede det uhensigtsmæssige i, at borgere, der bruger de særlige pladser, kan opsiges fra deres boliger – både af behandlingsmæssige hensyn og af hensyn til at kunne få borgerne til at benytte tilbuddet om et særligt behandlingsforløb på en af de særlige pladser. Der var i kontaktforum enighed om det uhensigtsmæssige i denne bestemmelse.

Fra bruger- og pårørenderepræsentanterne i kontaktforum blev der udtrykt stor opbakning til Region Midtjyllands intention om etablering af 32 særlige pladser.

Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet anbefaler, at repræsentanter fra bruger- og pårørendeorganisationer inddrages i det forberedende arbejde med etableringen af de nye særlige pladser i Region Midtjylland via deltagelse i den dertil nedsatte projektorganisation.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Forslag til permanent placering af op til 32 særlige pladser

Punkt 4: Forslag til revidering af vedtægterne for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet

1-00-2-09

Resume

Administrationens forslag om revidering af vedtægterne for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet drøftes.

Det indstilles,

at forslaget om revidering af vedtægterne for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet drøftes.

Sagsfremstilling

Administrationen har i forbindelse med arbejdet med at forberede den kommende valgperiode foreslået, at vedtægterne for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet revideres.

Administrationen foreslår således følgende ændring i vedtægterne for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet:

- Der udpeges seks bruger- og pårørenderepræsentanter i stedet for fire med henblik på at sikre en bredere repræsentation fra bruger- og pårørendegruppen. De to ekstra medlemmer skal således fortsat repræsentere et bredt udvalg af bruger- og pårørendeorganisationer på psykiatriområdet i regionen. Forummet vil herved også være mere robust i forhold til afbud.

På et møde mellem gruppeformændene for de politiske partier repræsenteret i regionsrådet blev det besluttet at indhente eventuelle bemærkninger fra det regionale kontaktforum på psykiatriområdet til administrationens forslag. Forslaget vil med eventuelle bemærkninger indgå i en ny drøftelse på et gruppeformandsmøde den 19. september 2017.

De nuværende vedtægter for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet er vedlagt.

Beslutning

Administrationen har i forbindelse med arbejdet med at forberede den kommende valgperiode foreslået, at vedtægterne for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet revideres, således at der i den nye valgperiode udpeges seks bruger- og pårørenderepræsentanter i stedet for de nuværende fire med henblik på at sikre en bredere repræsentation fra bruger- og pårørendegruppen.

Der blev på mødet udtrykt stor opbakning til det regionale kontaktforum på psykiatriområdet, og bruger- og pårørenderepræsentanterne i kontaktforum tilsluttede sig forslaget om at udvide antallet af bruger- og pårørenderepræsentanter i forummet.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Vedtægter for det regionale kontaktforum på psykiatriområdet

Punkt 5: Gensidig orientering

1-00-2-09

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Sygeplejefaglig direktør Claus Lassen Graversen orienterede kort om psykiatrien i budgetforslaget for Region Midtjylland for 2018.

Knud Kristensen og Ralph Jørgensen orienterede om, at både SIND og Bedre Psykiatri er i gang med en række aktiviteter i relation til det kommende kommunal- og regionsvalg med henblik på at sætte fokus på psykiatrien i forbindelse med valget.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.